

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző: .....

Cím: *Concha Győző*

Forrás: *Budapesti Hírlap*

Bp.
(Hely)

1922. II/11
(Idő)

(Köt. v. füz.) (Oldal)

Osztályozás

Tárgy

92

Hely

Concha Győző

Idő

1922

Személy

Helyszám

Magy. nyomt. XX. cs. 23. sz.

Concha Győző.

A mai torzszalkodó, lármás, egyéni föltűnésre főrekvő élet zivajában a tudomány komolyságához méltó csendes ünneplés jutott ma Concha Győzőnek, az államtudományok nesztorának. A tudomány kiválóságai, kollégái, hálás tanítványai és tisztelői gyűltek össze a tudományegyetem jogi karán, hogy meleg ünneplésben részesítsék a hetvenhatéves nagy tudóst, a ki most kezdette meg századik szemeszteri előadásait az egyetemen.

Nyugati nagy népeknél nemzeti ünnep az, ha valamelyik professzor tanárságának ötvenedik évét ünnepli. Nálunk azonban nem ily nagy a tudomány megbecsülése.

Milyen másként van ez Németországban! A mikor pl. az öreg Bekker a heidelbergi Anlage vadgesztenyefái alatt végigtipegett, úgy fogadta őt a lakosság, mint Dantét a firenzeiek: „Il Dante!”

A mi szívünket is megdobogtatja, a mikor a Kecskeméti-utca vadgesztenyefái alatt megpillantjuk Conchának spanyol grandokra emlékeztető ősz fejét. Szeméből az a lelki derű sugárzik, a mi csak a tudományba elmélyedő nemes lélek öltöhet habitusként magára. Elsőrangú elme, a melynek tulajdonosa megmaradt tudósnak, puritán professzornak, a ki minden föltűnéstől, még ettől a szerény ünnepléstől is irtózik.

De annál szeretetesebb tanítványai körében. A mester, a ki generációkat nevelt a tudománynak. A professzor, a ki maga köré tudta gyűjteni tanítványait és nem hagyta őket soha magukra. A Concha féle szeminarjum fogalommal vált az egyetemen. S ha valaki elküldötte neki dolgozatát, soha nem maradt olvasatlanul, de válasz nélkül sem. Ez a válasz pedig nem merült ki sablonos köszönőlevélben, hanem bírálat is volt. Sokszor kemény és leckéztető, de elismerő is. Csodálatos módon értett hozzá, hogy miként keltse föl tanítványaiban a tudomány szeretetét. Az volt a felfogása, hogy nem

a vélemények egyezése a fontos, hanem az elmélyedő buvárkodás, a fáradhatatlan kutató vágy, a mi előbbre viszi a tudományt.

Concha ötvenéves tudósi és tanári működésének elhatározó része van abban, hogy a nemzetben erős közjogi érzéket fejlesztett ki. Bár a gyakorlati államművészet is tőle tanult volna! Ő volt nálunk a nemzetiség tanának megalapítója, a dualizmus, a pragmatika szankció jogi természetének, az önkormányzat fogalmának igazi konstruktora. Elméleti tanításának azonban a közigazgatás reformja volt gyakorlati metszőpontja. A mióta a Schwartzner-díjjal koszorúzott egyetemi pályamunkája, A *municipális rendszer jelen állása Európában* címmel a Budapesti Szemlében 1899-ben megjelent: nem szűnt meg a közigazgatási reform eszméjét szolgálni.

Ha közigazgatásunk tervezett, korszerű, nagy reformja közelebbről meg fog valósulni, ez lesz az igazi, hervadhatatlan koszorú, a melyet a nemzet fog az ünnepeit tudós homloka köré fonatni.

Csokey István.

Concha Győző professzor ünneplése ma délután volt a budapesti Pázmány Péter-tudományegyetem egyik tantermében s erre az alkalomra az ünnepeit volt tanítványai és tisztelői rendkívül nagy számmal gyűltek össze. A kormány képviselőiben Tomcsányi Vilmos Pál és Bernolák Nándor miniszterek jelentek meg, ott volt még Berzeviczy Albert, az Akadémia elnöke, Balogh Jenő, az Akad. főtitkára, Angyal Pál dékán, Tóth Lajos államtitkár, Ferenczy Zoltán, Ipolyi-Keller Gyula, Fellner Frigyes, Steinecker Ferenc, Mészáros Károly miniszteri tanácsos és még számosan a közélet szereplői közül.

A terembe lépő professzort lelkes éljenzéssel fogadták, majd a tanítványok nevében ifjabb Mikszáth Kálmán meleg érzéssel telített szép beszédben üdvözölte a jubilánst. Concha Győző meghatóttan köszönté meg az ünneplést és beszédében hangot

adott a benne élő nemes, liberális fölfogásnak. Beszédét így fejezte be:

— Engem, mint a konzervatív irányzat főképviselőjét szoktak tekinteni és ma is így üdvözöltek, pedig én mindig megmondtam, hogy a haladásnak, az életnek két tényezőjét látom: az egyéni és a közti. Az egyén elnyomása a köz halála, az egyén érvényesülése a liberálisizmus. Ezért volt idő, hogy mint veszedelmes liberális irányzatot állítottak be. De ma is mondom, hogy a liberálisizmus és a konzervatívizmus nem ellenkezik egymással, az egyik a másiknak komplementérje. A ki egyetemesen gondolkodik, annak a napi áramlatokkal okvetetlenül szembe kell kerülnie és ezért kell a tudomány emberének a napi áramlatoktól távolpartania magát.

A beszéd hangzása után lelkesen megéljenzették Concha professzort és a megjelentek egyenként siettek üdvözlésére.